7/5526

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-02.02-20/ 14.02.02* 10800
Konu: Soru Önergesi Hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 22.01.2002 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-632-55/341 sayılı yazısı.

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün ilgide kayıtlı yazısında, Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Başbakan Bülent Ecevit'e tevcih ettiği 7/5526-12886 sayılı yazılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve Sayın Başbakan adına önergenin cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergeye cevaben hazırlanan metin ilişikte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EKLER
EK-1 Yazı (1 Adet-3 sayfa)

DAĞITIM
Bilgi:

- Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

7/5526

KIRIKKALE MİLLETVEKİLİ KEMAL ALBAYRAK'IN BAŞBAKAN SAYIN BÜLENT ECEVİT'E TEVCİH ETTİĞİ 7/5526-12886 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ İÇİN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORU 1) Son iki yıl içerisinde IMF'nin ülkemize verdiği kaynak miktarı ne kadardır?

Aşağıdaki tablodan da ayrıntılı olarak görülebileceği gibi 1999 yılı sonunda imzalanan Stand-by kapsamında bugüne kadar toplam 15,260 milyon ABD Doları kaynak temin edilmiştir[1]. 2001 yılında temin edilen kredi miktarı ise 11,564 milyon ABD Doları tutarındadır.

Stand-by Düzenlemesi Dahilinde Sağlanan IMF İmkanları

			(MİLYON ABD DOLARI)	
	Orjinal Stand-by	**Ek Rezerv İmkanı**	**Yenilenmiş Stand-by**	**TOPLAM**
22 ARALIK 1999	288	-	-	**288**
29 NİSAN 2000	288	-	-	**288**
6 TEMMUZ 2000	288	-	-	**288**
22 ARALIK 2000	576	2,256	-	**2,832**
1999-2000 TOPLAMI	**1,440**	**2,256**	-	**3,696**
2001 YILINDA TEMİN EDİLEN KREDİLER				
5 ŞUBAT 2001	288	1,128	-	**1,416**
15 MAYIS 2001	-	1,880	2,020	**3,900**
12 TEMMUZ 2001	288	752	522	**1,562**
3 AĞUSTOS 2001	288	752	522	**1,562**
28 KASIM 2001	-	752	2,372	**3,124**
SAĞLANAN KAYNAK TOPLAMI	**864**	**5,264**	**5,436**	**11,564**

[1] IMF'den temin edilen tüm kaynaklar ABD Doları, Euro, Japon Yeni ve İngiliz Sterlini'nden meydana gelen ve bir kaydi para birimi olan SDR cinsinden oluşmaktadır. SDR'ın diğer para birimleri karşısındaki değeri, kur değişimlerinden dolayı günlük olarak dalgalanmaktadır. Cevapta yeralan tüm tutarlar 1 SDR=1.3 ABD Doları kuru üzerinden hesaplanmış yaklaşık tutarlardır.

SORU 2) Bunların ödemesi ve faizleri ne kadardır?

(i) Stand-by ve Yenilenmiş Stand-by:

Stand-by düzenlemesi çerçevesinde temin edilen imkanların vadesi ilk 2 yıl 3 ayı geri ödemesiz dönemden oluşmak üzere toplam 4 yıldır. Ancak söz konusu vade, ülke koşulları gözönüne alınarak 3 yıl 3 ayı geri ödemesiz dönemden oluşmak üzere 5 yıla uzatılabilmektedir. Geri ödemesiz dönemin bitiş tarihinden başlamak üzere temin edilen imkan üçer aylık dilimler halinde geri ödenmektedir.

IMF, ülkeler tarafından kullanılacak imkanlara düzenlemenin türüne göre belirli faiz oranları uygulamaktadır. Stand-by imkanının kullanımında, ülke kotasının yüzde 200'üne kadar (Türkiye'nin kotası 964 milyon SDR, yaklaşık 1.225 milyon ABD Doları kadardır) Normal Oran uygulanmaktadır. Kullanılan imkanların kümülatif bazda ülke kotasının yüzde 200'ünü geçen miktarları için Normal Oran + 100 baz puan, kotanın yüzde 300'ünü aşan kısmı için ise Normal Oran + 200 baz puan uygulanmaktadır.

Normal Oran, SDR oranının önceden belirlenmiş bir oranda arttırılması suretiyle hesaplanmaktadır. Belirlenen oran mevcut dönem için yüzde 17.6 olmakla birlikte, Fon tarafından değişime tabidir. SDR Oranı ise SDR sepetini oluşturan 4 para biriminin (Euro, Japon Yeni, Ingiliz Sterlini, ve ABD Doları) para piyasalarındaki faiz oranlarının ağırlıklı ortalamaları alınarak haftalık olarak belirlenmektedir. SDR oranı 4 Şubat 2002 tarihi itibariyle yüzde 2.27, normal oran ise SDR oranının yüzde 17.6 oranında artırılmasıyla elde edilen yüzde 2.67'dir.

(ii) Ek Rezerv Kolaylığı (SRF):

Ek Rezerv Kolaylığı dahilinde temin edilen imkanların vadesi ilk yıl ödemesiz, toplam 1 yıl 6 aydır. Ancak söz konusu vade, ülke koşulları gözönüne alınarak 2 yıl ödemesiz 2 yıl 6 aya kadar uzatılabilmektedir. Geri ödemesiz dönemin bitiş tarihinden başlamak üzere temin edilen imkan 2 eşit dilim halinde geri ödenmektedir.

Ek Rezerv Kolaylığı imkanının kullanımında IMF, ilk yıl için Normal Oran + 300 baz puan uygulamaktadır. İlk yıldan sonraki her altı ay için ise söz konusu oran, 50 baz puan artmaktadır.

IMF'den 2001 yılı içerisinde temin edilmiş olan kaynaklar sözkonusu faiz hesaplaması çerçevesinde geri ödenecektir.

SORU 3) Gelen kaynak nerelerde harcanmıştır?

Stand-by düzenlemeleri çerçevesinde sağlanan IMF kaynakları, çok istisnai durumların dışında ülkelerin ödemeler dengelesinin güçlendirilmesi amacıyla resmi rezervlere eklenmektedir. Dolayısıyla IMF'den sağlanan kaynaklar, doğrudan belli sektörlere yönelik olmayıp, mevcut döviz rezervlerini desteklemek amaçlıdır. Stand-by düzenlemesi kapsamında IMF'den bugüne kadar temin edilen kaynaklar da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın mevcut döviz rezervlerinin desteklenmesi amaçlı kullanılmıştır.

SORU 4) Gelen bu kaynaktan batık bankalara ödenen veya ödenecek miktar ne kadardır?

Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu'nda (TMSF) bulunan bankaların kaynak ihtiyacının karşılanması ve bilançolarının yeniden yapılandırılması amacıyla, 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15. maddesi ve 4640 sayılı Kanunla değişik 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu'nun 32. maddesi çerçevesinde TSMF'ye 2000 yılında 3,8 katrilyon TL tutarında ve 2001 yılında ise 13,4 katrilyon TL tutarında TL cinsi ve döviz cinsi/endeksli özel tertip iç borçlanma senetleri ihraç edilmiştir.

2001 yılı içerisinde ise TSMF'nin elinde bulunan iç borçlanma senetlerinin kupon ödemeleri ve erken itfaları karşılığında toplam 4,8 katrilyon TL tutarında nakit ödeme yapılmıştır.